

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 1ης Σεπτεμβρίου 2021 ^{*i}

«Προδικαστική παραπομπή – Άρθρο 53, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου – Άρθρο 267 ΣΛΕΕ – Αναπληρωτής συμβολαιογράφος – Έννοια του “δικαστηρίου” – Κριτήρια – Απαράδεκτο της αίτησης προδικαστικής αποφάσεως»

Στην υπόθεση C-387/20,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε ένας Zasterca notarialny w Krapkowicach (αναπληρωτής συμβολαιογράφος του Krapkowice, Πολωνία) με απόφαση της 3ης Αυγούστου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 12 Αυγούστου 2020, στο πλαίσιο της διαδικασίας που κίνησε η

OKR

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, C. Toader (εισηγήτρια) και N. Jääskinen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη, σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 22 και 75 του κανονισμού (ΕΕ) 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομηρίου (ΕΕ 2012, L 201, σ. 107) (στο εξής: κανονισμός για την κληρονομική διαδοχή).

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας την οποία κίνησε η OKR, Ουκρανή υπήκοος, κάτοικος Πολωνίας και συνιδιοκτήτρια ακινήτου χρησιμοποιούμενου ως κατοικία, κείμενου στο κράτος μέλος αυτό, κατά της άρνησης, εκ μέρους ενός Zasterca notarialny w Krapkowicach (αναπληρωτή συμβολαιογράφου του Krapkowice, Πολωνία) (στο εξής: αναπληρωτής συμβολαιογράφος), να καταρτίσει συμβολαιογραφική διαθήκη η οποία να περιέχει διάταξη περί καθορισμού του ουκρανικού δικαίου ως εφαρμοστέου δικαίου στην επίμαχη στο πλαίσιο της κύριας δίκης κληρονομική διαδοχή.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός για την κληρονομική διαδοχή

- 3 Το άρθρο 22 του κανονισμού για την κληρονομική διαδοχή, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου», ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Ένα πρόσωπο δύναται να επιλέξει ως δίκαιο που θα διέπει το σύνολο της κληρονομικής διαδοχής του το δίκαιο του κράτους του οποίου έχει την ιθαγένεια κατά το χρόνο πραγματοποίησης της επιλογής του ή κατά το χρόνο του θανάτου.

Ένα πρόσωπο που έχει ιθαγένειες περισσότερων κρατών, μπορεί να επιλέξει το δίκαιο οποιουδήποτε εξ αυτών κατά τη στιγμή που κάνει την επιλογή ή κατά το χρόνο του θανάτου.

2. Η επιλογή του δικαίου γίνεται ρητώς με δήλωση υπό μορφή διάταξης τελευταίας βούλησης ή συνάγεται από τους όρους της εν λόγω διάταξης.»

- 4 Το άρθρο 75 του κανονισμού αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέση με τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις», προβλέπει στην παράγραφο 1 ότι: «[ο] παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή διεθνών συμβάσεων των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι μέρη κατά το χρόνο έκδοσης του παρόντος κανονισμού και οι οποίες αφορούν τα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό θέματα».

Το πολωνικό δίκαιο

- 5 Το άρθρο 81 του ustawy Prawo o notariacie (νόμου περί συμβολαιογραφικού κώδικα), της 14ης Φεβρουαρίου 1991, (Dz. U. αριθ. 22, θέση 91), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο για την υπόθεση της κύριας δίκης χρόνο (στο εξής: συμβολαιογραφικός κώδικας), προβλέπει ότι «[ο] συμβολαιογράφος υποχρεούται να αρνείται την κατάρτιση παράνομων συμβολαιογραφικών πράξεων».
- 6 Το άρθρο 82 του συμβολαιογραφικού κώδικα προβλέπει τα εξής:

«Το πρόσωπο στο οποίο αντιτάσσεται η άρνηση κατάρτισης συμβολαιογραφικής πράξης ενημερώνεται για το δικαίωμά του να προσφύγει δικαστικώς κατά της άρνησης αυτής και για τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος αυτού. Το πρόσωπο αυτό μπορεί, εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία της άρνησης κατάρτισης της συμβολαιογραφικής πράξης, να ζητήσει εγγράφως να διατυπωθούν και να του κοινοποιηθούν οι λόγοι της άρνησης. Ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να διατυπώσει τους λόγους της άρνησης εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος αυτού.»

7 Το άρθρο 83 του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«1) Κάθε ενδιαφερόμενος δύναται, εντός μίας εβδομάδας από την ημερομηνία της κοινοποίησης σε αυτόν των λόγων της άρνησης ή, σε περίπτωση που δεν έχει υποβάλει σχετικό αίτημα εντός της προβλεπόμενης προς τούτο προθεσμίας, από την ημερομηνία κατά την οποία πληροφορήθηκε την άρνηση, να προσφύγει δικαστικώς κατά της άρνησης κατάρτισης της συμβολαιογραφικής πράξης ενώπιον του Sąd Okręgowy (περιφερειακού δικαστηρίου, Πολωνία) στην περιφέρεια του οποίου έλαβε χώρα η άρνηση κατάρτισης της συμβολαιογραφικής πράξης. Ο συμβολαιογράφος διαβιβάζει τη σχετική αίτηση στο δικαστήριο.

1a) Ο συμβολαιογράφος του οποίου γίνεται μνεία στην παράγραφο 1 υποχρεούται να απαντήσει στην αίτηση εντός μίας εβδομάδας και να τη διαβιβάσει στο δικαστήριο, να καταθέσει τις προτάσεις του επ' αυτής, καθώς και να κοινοποιήσει τις προτάσεις του αυτές στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, εκτός αν έχει ήδη διατυπώσει και κοινοποιήσει στο εν λόγω ενδιαφερόμενο πρόσωπο τους λόγους της άρνησης.

1b) Το δικαστήριο εξετάζει την αίτηση σε δημόσια συνεδρίαση, εφαρμόζοντας προσηκόντως τις σχετικές με την εκούσια διαδικασία διατάξεις του Kodeks postępowania cywilnego (κώδικα πολιτικής δικονομίας).

2) Ο συμβολαιογράφος δύναται, αν κρίνει ότι η αίτηση είναι βάσιμη, να καταρτίσει τη συμβολαιογραφική πράξη· στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία εξέτασης της αίτησης περατώνεται.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 8 Η OKR ζήτησε από τον αναπληρωτή συμβολαιογράφο να καταρτίσει συμβολαιογραφική διαθήκη η οποία να περιέχει διάταξη περί καθορισμού του ουκρανικού δικαίου ως εφαρμοστέου δικαίου στην επίμαχη στο πλαίσιο της κύριας δίκης κληρονομική διαδοχή.
- 9 Ο εν λόγω αναπληρωτής συμβολαιογράφος αρνήθηκε να καταρτίσει την εν λόγω πράξη, βάσει των άρθρων 22 και 75 του κανονισμού για την κληρονομική διαδοχή, καθώς και της umowa bilateralna o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych (διμερούς πολωνο-ουκρανικής σύμβασης, της 24ης Μαΐου 1993, για τη δικαστική συνδρομή και τις έννομες σχέσεις σε υποθέσεις αστικού και ποινικού δικαίου).
- 10 Η OKR υπέβαλε αίτηση, την οποία διαβίβασε ο συμβολαιογράφος, ενώπιον του Sąd Okręgowy w Opolu (περιφερειακού δικαστηρίου του Opolu, Πολωνία) κατά της άρνησης του εν λόγω συμβολαιογράφου να καταρτίσει τη ζητηθείσα πράξη, σύμφωνα με το άρθρο 83, παράγραφος 1, του συμβολαιογραφικού κώδικα.
- 11 Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος υποστηρίζει ότι καλείται να ελέγξει, σε πρώτο βαθμό, την αρνητική απόφασή του με την οποία έκρινε παράνομη τη ζητηθείσα πράξη. Επισημαίνει δε ότι δεν μπορεί να ασκήσει αποτελεσματικά τον έλεγχο αυτόν αν, σε υπόθεση της οποίας το κύριο αντικείμενο αποτελεί η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, όπως εν προκειμένω, δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο.

- 12 Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό του ως «δικαστηρίου» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι αποτελεί αμερόληπτο και ανεξάρτητο όργανο σε σχέση με τα μέρη που ζητούν από αυτόν την κατάρτιση συμβολαιογραφικής πράξης, ότι η έννομη προστασία που παρέχει έχει δεσμευτικό χαρακτήρα και ότι ο έλεγχος που διενεργεί κατόπιν της άρνησής του να καταρτίσει συμβολαιογραφική πράξη έχει επίσης μόνιμο χαρακτήρα.
- 13 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Έχει το άρθρο 22 του κανονισμού [για την κληρονομική διαδοχή] την έννοια ότι ένα πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επίσης δικαίωμα να επιλέξει το δίκαιο της ιθαγένειάς του ως δίκαιο το οποίο διέπει το σύνολο της κληρονομικής διαδοχής;
- 2) Έχει το άρθρο 75, σε συνδυασμό με το άρθρο 22 του κανονισμού [για την κληρονομική διαδοχή], την έννοια ότι, σε περίπτωση όπου διμερής συμφωνία μεταξύ κράτους μέλους και τρίτης χώρας δεν ρυθμίζει την επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου στην κληρονομική διαδοχή, αλλά καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο στην κληρονομική διαδοχή, ο υπήκοος της εν λόγω τρίτης χώρας που διαμένει σε κράτος μέλος το οποίο δεσμεύεται από τη διμερή αυτή μπορεί να επιλέξει το εφαρμοστέο δίκαιο;

Ειδικότερα,

- θα πρέπει η διμερής συμφωνία με την τρίτη χώρα να αποκλείει ρητώς την επιλογή συγκεκριμένου δικαίου και όχι απλώς να καθορίζει το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο με τη χρήση αντικειμενικών κριτηρίων σύνδεσης, ώστε να πρέπει να αναγνωριστεί ότι οι διατάξεις της υπερισχύουν του άρθρου 22 του κανονισμού [για την κληρονομική διαδοχή];
- συγκαταλέγεται η ελευθερία της επιλογής του δικαίου σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής και ο καθορισμός ενός και μόνου εφαρμοστέου δικαίου μέσω της επιλογής του δικαίου –τουλάχιστον εντός του πεδίου εφαρμογής που έχει ορίσει ο ενωσιακός νομοθέτης στο άρθρο 22 του κανονισμού [για την κληρονομική διαδοχή]– στις αρχές που διέπουν τη δικαστική συνεργασία σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες δεν δύναται να παραβιαστούν ακόμη και σε περίπτωση εφαρμογής διμερών συμφωνιών με τρίτες χώρες που υπερισχύουν του κανονισμού [για την κληρονομική διαδοχή];»

Η ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία

- 14 Με απόφαση την οποία έλαβε ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου στις 2 Οκτωβρίου 2020, αφού άκουσε τη γνώμη του γενικού εισαγγελέα και του εισηγητή δικαστή, απεστάλη στον αναπληρωτή συμβολαιογράφο αίτηση παροχής πληροφοριών. Με την αίτηση αυτή, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος κλήθηκε να διευκρινίσει ποια είναι τα καθήκοντά του στο πλαίσιο της επίμαχης στην κύρια δίκη διαδικασίας, προκειμένου να διαπιστωθεί αν έχει, εν προκειμένω, την ιδιότητα του «δικαστηρίου», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.
- 15 Με την από 16 Οκτωβρίου 2020 απάντησή του, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος επισήμανε, ως προς την ιδιότητά του ως τρίτου ενώπιον του *sąd okręgowy* (περιφερειακού δικαστηρίου), ότι, στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, τα μέρη δεν είχαν την ιδιότητα του «αιτούντος» και του

«καθού», αλλά την ιδιότητα των «μετεχόντων στη διαδικασία». Κατά τον αναπληρωτή συμβολαιογράφο, ως προς το ζήτημα εάν ο συμβολαιογράφος πρέπει να αναγνωρίζεται ως «μετέχων στη διαδικασία», η πρακτική διαφέρει τόσο ανάλογα με τα διάφορα περιφερειακά δικαστήρια όσο και ανάλογα με τους διαφόρους δικαστικούς σχηματισμούς ενός και του αυτού τμήματος των εν λόγω δικαστηρίων. Εν πάση περιπτώσει, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν το Δικαστήριο του αναγνωρίσει την ιδιότητα του «μετέχοντος στη διαδικασία», ο ίδιος έχει επίσης την ιδιότητα του ασκούντος «λειτουργήματα που στηρίζεται στην εμπιστοσύνη του κοινού» και υποχρεούται να ενεργεί με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, καθώς και να είναι ανεξάρτητος και αμερόληπτος.

- 16 Σχετικά με την εσωτερική ανεξαρτησία του, καθώς και την ιδιότητά του ως «τρίτου» σε σχέση με την αρχή που εκδίδει την απόφαση η οποία δύναται να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής στη δικαιοσύνη, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος, βασιζόμενος στην απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2020, Banco de Santander (C-274/14, EU:C:2020:17, σκέψη 61), και στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2020, Anesco κ.λπ. (C-462/19, EU:C:2020:715, σκέψη 40), υποστηρίζει ότι, σε κανένα στάδιο της εκ μέρους του άσκησης προληπτικής δικαιοσύνης, δεν εξετάζει υπόθεση στο πλαίσιο της οποίας ενεπλάκη ως μετέχων στη διαδικασία και ότι σε κανένα χρονικό σημείο δεν έχει ίδιο συμφέρον ως προς την επίλυση της υπόθεσης αυτής, η δε παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα. Συγκεκριμένα, κατά τον αναπληρωτή συμβολαιογράφο, πρόκειται για συμπληρωματικές διαδικασίες προστασίας του κράτους δικαίου, στο πλαίσιο των οποίων η επιληφθείσα της υπόθεσης αρχή δεν έχει την ίδια θέση με τους μετέχοντες στη διαδικασία.
- 17 Επιπλέον, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος υποστηρίζει ότι, μολονότι η αρχή της ελεύθερης επιλογής του συμβολαιογράφου για την κατάρτιση συμβολαιογραφικής πράξης εφαρμόζεται σε σχέση με τους μετέχοντες στη διαδικασία κληρονομικής διαδοχής, η αίτηση κατά της ενδεχόμενης άρνησης του συμβολαιογράφου να καταρτίσει τη ζητούμενη πράξη πρέπει οπωσδήποτε να υποβληθεί ενώπιον του ίδιου συμβολαιογράφου ο οποίος διατύπωσε την εν λόγω άρνηση και ο οποίος οφείλει να λάβει τα μέτρα που προβλέπει το άρθρο 83, παράγραφοι 1α και 2, του συμβολαιογραφικού κώδικα.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 18 Κατά το άρθρο 53, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν το Δικαστήριο είναι προδήλως αναρμόδιο να επιληφθεί της υποθέσεως ή όταν μια αίτηση ή μια προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη, το Δικαστήριο, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, μπορεί οποτεδήποτε να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία.
- 19 Το άρθρο αυτό πρέπει να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση.
- 20 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η διαδικασία που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, στο πλαίσιο της οποίας το πρώτο παρέχει στα δεύτερα τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που τους είναι αναγκαία για την επίλυση των διαφορών των οποίων επιλαμβάνονται (διάταξη της 25ης Απριλίου 2018, Secretaria Regional de Saúde dos Açores, C-102/17, EU:C:2018:294, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 21 Επομένως, για να δικαιούται να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο, το αιτούν όργανο πρέπει να δύναται να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο» υπό την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, πράγμα το οποίο εναπόκειται στο Δικαστήριο να διερευνήσει.
- 22 Το Δικαστήριο, προκειμένου να κρίνει αν το αιτούν όργανο έχει την ιδιότητα του «δικαστηρίου» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ζήτημα που άπτεται αποκλειστικά του δικαίου της Ένωσης, λαμβάνει υπόψη σειρά στοιχείων, όπως είναι η ίδρυση του οργάνου αυτού με νόμο, ο μόνιμος χαρακτήρας του, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της δικαιοδοσίας του, ο κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρας της ενώπιόν του διαδικασίας, η εκ μέρους του οργάνου αυτού εφαρμογή κανόνων δικαίου, καθώς και η ανεξαρτησία του (απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, *Margarit Panicello*, C-503/15, EU:C:2017:126, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 23 Επιπλέον, για να διαπιστωθεί αν το επίμαχο εθνικό όργανο πρέπει να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, απαιτείται να εξετασθεί η συγκεκριμένη φύση των καθηκόντων που αυτό ασκεί στο ειδικό νομοθετικό πλαίσιο εντός του οποίου καλείται να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο, προκειμένου να διακριβωθεί αν ενώπιον του οργάνου αυτού εκκρεμεί διαφορά και αν το όργανο καλείται να αποφανθεί στο πλαίσιο διαδικασίας που πρόκειται να καταλήξει στην έκδοση αποφάσεως δικαιοδοτικού χαρακτήρα (πρβλ. απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, *Margarit Panicello*, C-503/15, EU:C:2017:126, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 24 Πράγματι, εφόσον το αιτούν όργανο δεν καλείται να επιλύσει διαφορά, ακόμη και όταν πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις που θέτει η νομολογία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι επιτελεί δικαιοδοτική λειτουργία (απόφαση της 14ης Ιουνίου 2001, *Salzmann*, C-178/99, EU:C:2001:331, σκέψη 15, καθώς και διάταξη της 24ης Μαρτίου 2011, *Bengtsson*, C-344/09, EU:C:2011:174, σκέψη 19 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 25 Εν προκειμένω, από το σύνολο των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη δικογραφία προκύπτει ότι ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος δεν καλείται να επιλύσει διαφορά ούτε καλείται να εκδώσει απόφαση δικαιοδοτικού χαρακτήρα και, κατά συνέπεια, δεν επιτελεί δικαιοδοτική λειτουργία.
- 26 Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 81 του συμβολαιογραφικού κώδικα, ο συμβολαιογράφος υποχρεούται να εκτιμήσει τη νομιμότητα της συμβολαιογραφικής πράξης που του ζητήθηκε να καταρτίσει και, αν διαπιστώσει ότι η πράξη αυτή δεν είναι σύμφωνη προς τον νόμο, να αρνηθεί να την καταρτίσει. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 83, κατά της άρνησης αυτής μπορεί να υποβληθεί αίτηση ενώπιον των τακτικών δικαστηρίων, την οποία διαβιβάζει ο συμβολαιογράφος που αρνήθηκε να καταρτίσει τη ζητούμενη πράξη. Στο πρώτο αυτό στάδιο της διαδικασίας, ο συμβολαιογράφος διαθέτει εξουσία ελέγχου της δικής του άρνησης να καταρτίσει την πράξη.
- 27 Όπως προκύπτει από το άρθρο 83, παράγραφοι 1α και 2, του συμβολαιογραφικού κώδικα, και όπως επιβεβαίωσε η Πολωνική Κυβέρνηση με τις γραπτές παρατηρήσεις της, στο πλαίσιο της διαδικασίας προσβολής της άρνησης του συμβολαιογράφου να καταρτίσει τη ζητούμενη πράξη, αν ο συμβολαιογράφος κρίνει ότι η αίτηση κατά της άρνησής του να καταρτίσει την εν λόγω πράξη είναι βάσιμη, καταρτίζει την πράξη και διορθώνει την αρνητική απόφασή του, ενώ αν εμμένει στη θέση του, παραπέμπει την υπόθεση ενώπιον του *sąd okręgowy* (περιφερειακό δικαστήριο) και του ζητεί να αποφανθεί επί της αίτησης, καταθέτει δε τις προτάσεις του.

- 28 Κατά συνέπεια, ο εν λόγω συμβολαιογράφος δεν εκδίδει απόφαση δικαιοδοτικού χαρακτήρα ούτε όταν επιβεβαιώνει την αρνητική απόφασή του ούτε όταν εκτιμά ότι η αίτηση είναι βάσιμη.
- 29 Όπως επισήμανε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η δυνατότητα διόρθωσης της αρνητικής απόφασης δεν έχει τα χαρακτηριστικά της διαδικασίας για την έκδοση απόφασης δικαιοδοτικού χαρακτήρα. Πράγματι, στο πλαίσιο της εκτίμησης που περιγράφεται στις σκέψεις 26 και 27 της παρούσας διάταξης, ο συμβολαιογράφος διενεργεί έλεγχο της δικής του απόφασης σχετικά με τη νομιμότητα της συμβολαιογραφικής πράξης της οποίας η κατάρτιση ζητήθηκε εκ μέρους του αιτούντος ενώπιον των τακτικών δικαστηρίων, υπό το πρίσμα των επιχειρημάτων τα οποία προβάλλει ο αιτών κατόπιν της εν λόγω αρνητικής απόφασης.
- 30 Η διαπίστωση ότι ο συμβολαιογράφος δεν ασκεί δικαιοδοτική λειτουργία στην Πολωνία δεν αναιρείται από το γεγονός ότι, κατά το δικονομικό δίκαιο της Πολωνίας, ο συμβολαιογράφος αυτός ενεργεί ως «πρωτοβάθμιο» όργανο. Πράγματι, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 22 της παρούσας διάταξης, το ζήτημα εάν το αιτούν όργανο αποτελεί «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ άπτεται αποκλειστικά του δικαίου της Ένωσης και δεν είναι δυνατό να ληφθούν συναφώς υπόψη εθνικού δικαίου χαρακτηρισμοί. Εξάλλου, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, κατά τον έλεγχο της απόφασής του περί αρνήσεως να καταρτίσει συμβολαιογραφική πράξη, ο συμβολαιογράφος δεν επιλαμβάνεται διαφοράς, αλλά οφείλει να ελέγξει εκ νέου τη συμφωνία του αιτήματος κατάρτισης τέτοιας πράξης με τις προϋποθέσεις που καθορίζει η σχετική με την κατάρτιση της ζητηθείσας συμβολαιογραφικής πράξης νομοθεσία. Η ενδιάμεση αυτή διαδικασία έχει τον χαρακτήρα αίτησης θεραπείας, στο πλαίσιο της οποίας ο συμβολαιογράφος καλείται να επανεξετάσει τη δική του απόφαση και, ενδεχομένως, να καταρτίσει τη ζητηθείσα συμβολαιογραφική πράξη προτού επιληφθεί της υπόθεσης ο δικαστής.
- 31 Η διαπίστωση αυτή δεν αναιρείται ούτε από το γεγονός ότι ο κανονισμός για την κληρονομική διαδοχή διευκρινίζει στο άρθρο 3, παράγραφος 2, ότι ο όρος «δικαστήριο», κατά την έννοια του κανονισμού αυτού, περιλαμβάνει όχι μόνον τις δικαστικές αρχές, αλλά και όλες τις άλλες αρχές και τους επαγγελματίες του νομικού κλάδου με αρμοδιότητα σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής που ασκούν δικαστικά καθήκοντα και πληρούν τις απαιτούμενες στην ίδια διάταξη προϋποθέσεις [απόφαση της 16ης Ιουλίου 2020, Ε.Ε. (Διεθνής δικαιοδοσία και εφαρμοστέο δίκαιο στην κληρονομική διαδοχή), C-80/19, EU:C:2020:569, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία], για τον λόγο ότι η έννοια του «δικαστηρίου», όπως ορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, έχει ευρύτερο περιεχόμενο από την έννοια του «δικαστηρίου» που προβλέπει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ.
- 32 Επιπλέον, κατά τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου της δικής του αρνητικής απόφασης, ο συμβολαιογράφος δεν έχει την ιδιότητα του «τρίτου» έναντι της αρχής που εξέδωσε τη βαλλόμενη απόφαση, όπερ είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου το οικείο όργανο να μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 21ης Ιανουαρίου 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, καθώς και της 16ης Σεπτεμβρίου 2020, Anesco κ.λπ., C-462/19, EU:C:2020:715, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η ερμηνεία αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι, κατά τον αναπληρωτή συμβολαιογράφο, ακόμη και αν το Δικαστήριο αναγνωρίσει στον συμβολαιογράφο την ιδιότητα του «μετέχοντος στη διαδικασία», ο συμβολαιογράφος έχει επίσης την ιδιότητα του ασκούντος «λειτουργήμα που στηρίζεται στην εμπιστοσύνη του κοινού» και, ως εκ τούτου, υποχρεούται να ενεργεί με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

- 33 Εξάλλου, όσον αφορά το επιχείρημα του αναπληρωτή συμβολαιογράφου ότι δεν θα μπορούσε να ασκήσει αποτελεσματικά τον έλεγχο που του έχει ανατεθεί αν, σε υπόθεση της οποίας το κύριο αντικείμενο αποτελεί η εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, δεν ήταν σε θέση να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα, κατά πάγια νομολογία η ύπαρξη ένδικων βοηθημάτων κατά αποφάσεων διασφαλίζει, σε κάθε περίπτωση, την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού προδικαστικής παραπομπής του άρθρου 267 ΣΛΕΕ και την ενιαία ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης την οποία η εν λόγω διάταξη σκοπεί να διασφαλίσει (πρβλ. απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2013, *Belon*, C-394/11, EU:C:2013:48, σκέψη 52).
- 34 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος δεν μπορεί, στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.
- 35 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε ο αναπληρωτής συμβολαιογράφος πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος οργάνου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) διατάσσει:

Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε ένας *Zastępcą notarialny w Krapkowicach* (αναπληρωτής συμβολαιογράφος του *Krapkowice*, Πολωνία) είναι προδήλως απαράδεκτη.

(υπογραφές)

ⁱ — Στη σκέψη 17 του παρόντος κειμένου έγινε τροποποίηση γλωσσικής φύσεως μετά την αρχική ανάρτησή του στην ψηφιακή Συλλογή Νομολογίας.